

майно померлого покладалася на поліцію. При цьому на день смерті спадкодавця мав проводитися опис майна і складатися відповідний акт. Через те, що поліцією не було вжито передбачених заходів, справа розглядалася протягом 14 років [10, с. 446-447].

Іншою є думка дореволюційного автора В. Нікольського, який стверджував, що «меры охрани наследства должны быть применимы в случаях действительной в них необходимости, дабы не стеснить права частных лиц ненадлежащим вмешательством общественной власти,

которые здесь, как показывает опыт, приносят более вреда, нежели пользы» [11, с. 174].

Висновки. Важливість та необхідність своєчасного вживання заходів до охорони спадкового майна є важливою умовою захисту спадкових прав та інтересів спадкоємців.

Зазначимо, що питання охорони спадкового майна є цікавим і для подальшого дослідження. Суперечливим та дискусійним залишається тема процесу охорони спадщини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Заїка Ю. О. Спадкове право в Україні: Становлення і розвиток: монографія / Ю. О. Заїка. – 2-ге вид. – К.: КНТ, 2007. – 288 с.
2. Благовісний С. Г. Про деякі особливості прийняття спадщини та оформлення права на спадщину / С. Г. Благовісний // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності : зб. наук. праць. – Донецьк, 2006. – № 3. – С. 268–278.
3. Кармаза О. О. Міжнародне спадкове право: наук.-практ. посіб. / О. О. Кармаза. – К.: Видавець Фурса С. Я.: КНТ, 2007. – 328 с.
4. Васильченко В. В. Коментар та постатейні матеріали до законодавства України про спадкування / В. В. Васильченко. – К.: Одисей, 2007. – 335 с.
5. Корнеева И. Л. Наследственное право Российской Федерации: учебное пособие / И. Л. Корнеева. – М.: Юрист, 2004. – 348 с.
6. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України : у 2 т. / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, В. В. Луця. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – Т. 2. – С. 1058.
7. Лист Верховного Суду України від 30 січня 2007 р. № 9-12 // Цивільний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар / С. С. Бичкова, Ю. В. Білоусов, В. І. Бірюкова та ін.; за заг. ред. С. С. Бичкової. – К.: Атіка, 2008. – 840 с.
8. Рябцева И. Б. Наследственное правоотношение: некоторые проблемы теории и практики : дис. канд. юрид. наук : 12.00.03 / И. Б. Рябцева. – Иркутск, 2009. – 189 с.
9. Харитонов М. Е. Защита субъективных гражданских прав судом и органами несудебной юрисдикции : автореф. дис. ... канд. юрид. наук / М. Е. Харитонов. – Краснодар, 2003. – 26 с.
10. Кони А. Ф. Избранные произведения / состав. Е. М. Ворожейкин. – М.: Гос. изд. юридической литературы, 1958. – Т. 1. – 626 с.
11. Кожевина Е. В. Наследственное правопреемство : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Е. В. Кожевина. – Екатеринбург, 2005. – 186 с.

УДК 347.77

ВІДМЕЖУВАННЯ ДОГОВОРУ З НАДАННЯ ПОСЛУГ ПАТЕНТНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ВІД ІНШИХ РІЗНОВИДІВ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДОГОВОРІВ PATENT RESEARCH AGREEMENT AND OHER AGREEMENTS DELIMITATION

Гула О.І.,

здобувач кафедри цивільного права
юридичного факультету

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Стаття присвячена висвітленню різниці між договорами про надання послуг патентних досліджень та іншими різновидами договорів. Проаналізовано підходи провідних вчених щодо договорів про надання послуг патентних досліджень, про надання послуг патентного пошуку, про виконання науково-дослідних робіт, підряду, купівлі-продажу. Автор акцентує увагу на розкритті змісту договору про надання послуг патентних досліджень.

Ключові слова: договір про надання послуг патентних досліджень, патентне дослідження, патентна інформація, патентний пошук.

Статья освещает различия между договорами о предоставлении услуг патентных исследований и другими разновидностями договоров. Проанализированы подходы ведущих ученых относительно договоров о предоставлении услуг патентных исследований, о предоставлении услуг патентного поиска, о выполнении научно-исследовательских работ, подряда, купли-продажи. Автор акцентирует внимание на раскрытии содержания договора о предоставлении услуг патентных исследований.

Ключевые слова: договор о предоставлении услуг патентных исследований, патентное исследование, патентная информация, патентный поиск.

Article is devoted to the differences between patent research service agreements and other agreements. Approaches of leading scientists concerning patent research service agreement, patent search service agreement, scientific – research service agreement, purchase and sale agreement are analyzed. The author focuses on the disclosure of the content of patent research service agreement.

Key words: patent research service agreement, patent research patent information, patent search.

Постановка проблеми. Розвиток підприємницької діяльності, зростання рівня інформатизації суспільства, підвищення ролі та значення патентних досліджень в умовах ринкової економіки зумовили необхідність формування комплексу цивільно-правових конструкцій, спрямованих на опосередкування відносин у сфері патентного пошуку та патентних досліджень. Комерціалізація патентних досліджень в Україні та світі зростає, а нормативно-правового регулювання у даній сфері не відповідає вимогам сьогодення. Це в свою чергу призводить до широкого переліку

дискусійних цивільно-правових питань, а також до численних зловживань при здійсненні патентних досліджень. З метою усунення останніх у статті проведено відмежування договору з надання послуг патентних досліджень від інших різновидів цивільно-правових договорів.

Стан дослідження. М. І. Брагінський, В. В. Вітрянський, О. В. Кохановська, Т. К. Несчетна, А. І. Рябець, А. І. Добриніна [3; 4; 6; 7; 8] та інші не тільки розвинули, але й суттєво оновили традиційні наукові уявлення в даній сфері. Дослідження відмежування договору з надання послуг

патентних досліджень від інших різновидів цивільно-правових договорів неможливе без врахування та аналітичного розгляду їх наукового внеску. Водночас варто визнати, що в доктрині цивільного права України мають місце поки що початкові спроби залучити аналітичний потенціал сучасної науки до аналізу питань відмежування договору з надання послуг патентних досліджень від інших різновидів цивільно-правових договорів. Саме тому **метою** статті є подальша теоретична розробка питань відмежування договору з надання послуг патентних досліджень від інших різновидів цивільно-правових договорів.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до ДСТУ 3575-97 «Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення» (далі – ДСТУ 3575-97), метою патентних досліджень є визначення патентної ситуації щодо об'єкта господарської діяльності. Патентні дослідження являють собою системний науковий аналіз властивостей об'єкта господарської діяльності протягом його життєвого циклу, які впливають з правової охорони об'єктів промислової власності [1].

За договором про надання послуг патентних досліджень одна сторона (виконавець) зобов'язується за завданням другої сторони (замовника) надати послугу патентних досліджень, яка отримується у процесі здійснення патентного пошуку, проведення порівняльного аналізу, дослідження і акумуляцію патентної та іншої інформації, надання звіту про патентні дослідження, а замовник зобов'язується оплатити ці послуги, якщо інше не передбачено договором. Таке розуміння договору про надання послуг патентних досліджень можна вивести із загальної про надання послуг ст. 901 ЦК України. Відповідно до ч. 2 ст. 901 ЦК України, положення гл. 63 «Послуги. Загальні положення» можуть застосовуватися до всіх договорів про надання послуг, якщо це не суперечить сутності зобов'язання [2].

Під предметом будь-якого цивільно-правового договору слід розуміти передбачувані ним дії, які має здійснити зобов'язана сторона (або зобов'язані сторони) [3, с. 1006].

Що ж стосується предмету договору про надання послуг патентних досліджень, то ним виступають дії обслуговуючого характеру, а саме здійснення патентного пошуку, порівняльний аналіз та дослідження, акумуляції певної науково-технічної та будь-якої іншої інформації, необхідної для того, щоб визначити чи відповідає патентна інформація умовам надання правової охорони або здійсненню інших цілей патентного дослідження. Отже, предметом договору є надання послуг патентних досліджень за завданням замовника. Особливістю об'єкта цивільно-правового договору з надання послуг патентних досліджень полягає у його нематеріальному характері.

Відмінність договірних зобов'язань з надання послуг, до яких належить договір про надання послуг патентних досліджень, із договором підряду, проявляється достатньо чітко і може слугувати сучасним підтвердженням відомого поділу, який ввели ще римські юристи щодо договорів найму, розрізняючи «найом робіт» та «найом послуг».

Слід зазначити, що ЦК 1964 р. не виділяв договори про надання послуг, але термін «послуги» згадувався, а в радянській літературі ще й активно досліджувався. Зокрема не виключалася можливість відмежування договорів про надання послуг від договорів підряду. Договори про надання послуг патентних досліджень на той час не були предметом окремих досліджень.

У результаті договору про надання послуг патентних досліджень замовник отримує особливий різновид послуг, оскільки до жодного з відомих видів договорів про надання послуг їх не можна віднести. Патентна інформація, яку набуває замовник носить немайновий характер. Йдеться про нематеріальні послуги, результат яких хоча і має товарну форму, але не існує окремо від виконавця, а сама послуга споживається замовником водночас з наданням

її виконавцем. Таке положення виключає виникнення для замовника (отримувача послуги) будь-яких речових прав на результат послуги і тим самим перешкоджає поширенню на данні відносини дії більшості норм про підрядні договори [4, с. 149].

Вирішальне значення для розмежування договорів підряду і договору про надання послуг патентних досліджень має загальний для всіх договорів послуг особливий характер інтересу замовника як сторони договору. Такий інтерес для замовника патентних досліджень пов'язаний не лише із здійснення патентного пошуку та патентного дослідження, але їх результат – отримання звіту про патентне дослідження є невід'ємною частиною з пошуку патентної інформації та її дослідження. Таким чином, якщо немає результату – звіту про патентні дослідження (включаючи висновок про неможливість проведення повного патентного дослідження через особливий режим доступу до окремої патентної інформації та іншої інформації, необхідної для досягнення цілей конкретного патентного дослідження), – немає і дії. Отже, наявність чи відсутність результату (у позитивному чи негативному контексті) дозволяє визначити, чи здійснювалися дії, прийняті на себе виконавцем.

Договори про надання послуг патентних досліджень тісно пов'язані й з іншими договорами, в тому числі з договорами на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських робіт.

Договори на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських робіт, як і договори підряду відрізняються від договорів про надання послуг патентних досліджень в першу чергу предметом регулювання та правовою спрямованістю. Договори на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських робіт, як і договори підряду, спрямовані на виконання робіт та передачу їх результату замовнику. При цьому договір підряду, відповідно до ч. 2 ст. 837 ЦК України, може укладатися на виготовлення, обробку, переробку, ремонт речі або на виконання іншої роботи з переданням її результату замовникові [2]. У свою чергу, предметом договору на виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт є проведення наукових досліджень, експериментів, розробка конструкторської документації чи нової технології. Результати таких робіт передбачають не лише виготовлення, переробку чи ремонт речі, а насамперед створення немайнового блага, що може виражатися у відповідній документації, дослідних зразках, наукових звітах тощо. Тобто результати науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт є нематеріальними благами, створення яких пов'язується з високою інтелектуальною та творчою діяльністю виконавця. Вони можуть отримати правову охорону як об'єкти авторських чи патентних прав [4, с. 453].

Предметом договору на виконання науково-дослідних робіт є результати одержані у процесі проведення фундаментальних чи прикладних наукових досліджень. Ними можуть бути нові технічні рішення у відповідній сфері науки і техніки, винаходи та інші результати інтелектуальної діяльності, що характеризуються достатньо високим рівнем творчості.

У свою чергу, предмет договору на виконання дослідно-конструкторських робіт має більш практичне застосування. Ним є, як правило, науково-прикладні результати, одержані у процесі розробки чи удосконалення конструкторських чи технологічних рішень. Зокрема зразок нового виробу, конструкторська документація, нова технологія, їх зміна чи поліпшення тощо [4, с. 453]. Отже, рівень творчості, виражений у результаті дослідно-конструкторських робіт може бути нижчим, ніж у договорі про здійснення наукових та патентних досліджень.

Найбільш близьким за своїм змістом до договорів про надання послуг патентних досліджень є договір про надання послуг патентного пошуку. Він являє собою окре-

мий вид договорів про надання послуг. У зобов'язаннях про надання послуг результат діяльності виконавця немає оречевленого змісту [5, с. 513]. При наданні послуг патентних досліджень та патентного пошуку продається не сам результат, а дії, які до нього призвели. До складу патентного дослідження належить підготовка такого документа як звіт про патентні дослідження, на основі якого розробляється ряд інших документів, пов'язаних з діяльністю суб'єкта цивільних правовідносин. Оскільки підготовка звіту про патентні дослідження є невід'ємною складовою при здійсненні патентного дослідження його виконавцем, то такі відносини є також предметом договору про надання послуг патентних досліджень.

Договір про надання послуг патентних досліджень є консенсуальним. Він вважається укладеним з моменту досягнення згоди за всіма істотними умовами. Форма договору про надання послуг патентних досліджень у чинному законодавстві прямо не визначена. Виходячи з природи патентних досліджень договір про надання послуг патентних досліджень має укладатися у письмовій формі.

За договором про надання послуг патентного пошуку одна сторона (виконавець) зобов'язується за завданням другої сторони (замовника) надати послугу патентного пошуку, яка отримується у процесі здійснення патентного пошуку та надання звіту про патентний пошук, а замовник зобов'язується оплатити ці послуги, якщо інше не передбачено договором. Договори про надання послуг патентних досліджень часто включають в себе проведення патентного пошуку. Окрім патентного пошуку договори про надання послуг патентних досліджень передбачають порівняльний аналіз та дослідження, акумуляцію додаткової науково-технічної та іншої інформації, необхідної для того, щоб визначити чи відповідає патентна інформація умовам надання правової охорони або здійсненню інших цілей патентного дослідження тощо.

На практиці зустрічаються договори про надання послуг патентних досліджень, які поіменовані договорами про патентний пошук (або про надання послуг патентного пошуку), хоча суть зобов'язання передбачає проведення не тільки патентного пошуку, але й наступного патентного дослідження. Патентний пошук обов'язковий і при проведенні експертизи заявок по суті на об'єкти промислової власності. Як відомо, кваліфікаційна експертиза заявок здійснюється на прохання заявника чи іншої заінтересованої особи і за їх рахунок. Патентний пошук необхідний також і при здійсненні науково-дослідних, дослідно-конструкторських та інших подібних робіт. Патентні дослідження, у свою чергу, складаються з послідовності процесів розробки, пошуку, систематизації, аналізу та оформлення [6]. А отже, крім патентного пошуку, при здійсненні патентних досліджень здійснюються ще й систематизація та аналіз.

Главою 62 ЦК передбачені договори на виконання проектних та пошукових робіт, яким притаманний творчий характер, як і договорам про науково – дослідні та дослідно-конструкторські роботи. Основою для регулювання відносин у сфері науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт є норми глави 62 ЦК України та субсидіарного положення кодексу, присвячені Підряду (§1 Глава 61 та праву інтелектуальної власності). На договори про надання послуг патентних досліджень застосовуються норми Глава 63 ЦК України «Послуги. Загальні положення» [2].

Треба звернути увагу, що виконання договорів на виконання проектних та пошукових робіт здійснюється у

процесі будівництва та є одним з його етапів. Тому законодавець не безпідставно поряд з будівельним підрядом відніс виконання проектних та пошукових робіт до групи підрядних правочинів [4, с. 454].

Слід також відрізнити договори про надання послуг патентних досліджень від договорів про надання інформаційних послуг. За договором про надання інформаційних послуг одна сторона (виконавець) зобов'язується за завданням другої сторони (замовника) надати інформаційну послугу, яка отримується у процесі здійснення інформаційної діяльності з пошуку, отримання, зберігання і надання інформації, а замовник зобов'язується оплатити ці послуги, якщо інше не передбачено договором [4, с. 1141]. Інформація має ряд специфічних для неї ознак, а саме фізична невідчужуваність, універсальність, якість, системність, здатність до багаторазового використання, можливість збереження її у особи, яка передає і приймає інформацію і тощо [7, с. 6-42]. Таким чином, договір про надання послуг патентних досліджень відрізняється від договору про надання інформаційних послуг, у тому числі предметом і об'єктом договору. Предметом договору про надання інформаційних послуг є діяльність з пошуку, отримання, зберігання і надання інформації. А предметом договору про надання послуг патентних досліджень виступають дії обслуговуючого характеру, серед яких здійснення патентного пошуку, порівняльний аналіз та дослідження, акумуляції науково-технічної, патентної, іншої інформації, необхідної для того, щоб визначити чи відповідає патентна інформація умовам надання правової охорони або здійсненню інших цілей патентного дослідження. Отже, об'єктом договору про надання послуг патентних досліджень є в першу чергу патентна інформація. Патентна інформація містить не тільки відомості, які містяться в самому патентному документі, але і відомості про патентне документі або групі патентних документів [8, с. 57]. При виконанні договорів про надання послуг патентних досліджень може використовуватися окрім патентної інформації ще додаткова пов'язана з патентною інформація.

Порівняння договору про надання послуг патентних досліджень з купівлею-продажем представляється цікавим з огляду на поширений вислів про «купівлю-продаж патентної інформації». Як відомо це договір на відміну від договору підряду не передбачає створення будь-яких речей (оскільки патентна інформація – не річ), не її подальшої передачі у власність замовнику (оскільки ніхто не може мати права власності на патентну інформацію). Норми, які закріпили право володіти, користуватися та розпоряджатися інформацією (в тому числі патентною) в Законі України «Про інформацію» [9], інших законах та підзаконних актах України, потребують змін як такі, що не узгоджені з положеннями ЦК України, зокрема, глави 15 і 20, ст. 200 ЦК України тощо. Право власності на матеріальний носій патентної та іншої інформації при цьому не може ототожнюватися з самою інформацією як немайновим благом. А отже, й право власності на звіт про патентне дослідження як матеріальний носій не може ототожнюватися з самою інформацією, яка у ньому міститься, як немайновим благом.

Висновки. Автором вперше в науці цивільного права проведено відмежування договору з надання послуг патентних досліджень від інших різновидів цивільно – правових договорів. Проведений аналіз дає підстави для висновку про самостійний, а не змішаний договірний тип даних правочинів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення : ДСТУ 3575-97. – [Чинний від 1998-01-01]. – К. : Держспоживстандарт України 1997. – 38с. – (Національний стандарт України).
2. Цивільний кодекс України: прийнятий 16.01.2003 р. № 435-IV) // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40–44. – Ст. 356 : Із змінами, внесеними згідно із Законами України станом на 22 грудня 2006 року // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України : <http://zakon.rada.gov.ua>.

3. Брагинский М. И., Витрянский В. В. Договорное право. – Кн. 3 : Договоры о выполнении работ и оказании услуг. – М. : Статут, 2005. – 1006 с.
4. Договірне право України. Особлива частина : навч. посіб. / Т. В. Боднар, О. В. Дзера, Н. С. Кузнецова та ін. ; за ред. О. В. Дзери. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 1200 с.
5. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: У 2 т. — 3-тє вид., перероб і доп. / За ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, В. В. Луця. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – Т. II. 1088 с.
6. Патентні дослідження. Методичні рекомендації / За ред. Петрова. – К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 1999. – 264 с.
7. Кохановська О. В. Теоретичні проблеми інформаційних відносин у цивільному праві : монографія. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2006. – 463 с.
8. Несчетна Т. К., Рябець А. І. Патентна інформація – важливе джерело інноваційного розвитку // Світогляд. – 2010. – № 5. – С. 57–59.
9. Про інформацію : Закон України (із змінами і доповненнями) від 2 жовтня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 650.

УДК 347.45/47

ІСТОТНІ УМОВИ ДОГОВОРУ ЗБЕРІГАННЯ НА ТОВАРНОМУ СКЛАДІ INDISPENSABLE CONDITIONS OF CONTRACT OF CUSTODY IN WAREHOUSES

Демчук А.М.,
*старший викладач кафедри цивільного права і процесу
юридичного факультету
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*

У статті здійснено аналіз істотних умов договору зберігання на товарному складі. Автор акцентує увагу на розмежуванні предмета та об'єкта договору зберігання на товарному складі.

Ключові слова: договір зберігання на товарному складі, предмет, об'єкт, умови, права, обов'язки.

В статье проведен анализ основных условий договора хранения на товарном складе. Автор акцентирует внимание на разделении объекта и предмет договора хранения на товарном складе.

Ключевые слова: договор хранения на товарном складе, ацепт, оферта, складской документ, складское свидетельство.

In the article analyzes the indispensable conditions contract of custody in warehouses. The author focuses on the separating object and subject of the contract of custody in warehouses.

Key words: contract of custody in warehouses, indispensable conditions, object, subject, rights, obligations.

Постановка проблеми. Стаття присвячена визначенню істотних умов договору зберігання на товарному складі. У статті розмежовано предмет та об'єкт договору зберігання на товарному складі як істотні умови договору, а також проведено класифікацію прав та обов'язків сторін даного договору.

Стан дослідження. Дослідження інституту зберігання на товарному складі для сучасного цивільного права України є новим. Окремі аспекти застосування положень ЦК України щодо регулювання відносин зберігання на товарному складі аналізували Е. М. Грамацький, О. В. Дзера, А. Р. Домбругова. Разом із тим можна констатувати, що в українській цивільній науці питання договору зберігання на товарному складі висвітлювалися лише при коментуванні положень Цивільного кодексу України (далі – ЦК України) та в окремих наукових статтях. Визначення істотних умов договору зберігання на товарному складі є важливою складовою такої договірної конструкції.

Стан дослідження. У нормі ст. 628 ЦК України чітко зазначено, що зміст договору становлять умови, визначені на розсуд сторін і погоджені ними, та умови, які є обов'язковими відповідно до актів цивільного законодавства.

Істотними умовами вважаються насамперед умови про предмет договору і ті, які названі такими за законом. Коло таких умов можна визначити, виходячи з аналізу норм ЦК України і тих спеціальних нормативних актів, що регулюють цей вид договірних відносин.

ЦК України, на відміну від ЦК УРСР 1963 р., як обов'язкову істотну умову для цивільно-правового договору закріплює лише умову щодо предмета договору (ст. 638 ЦК України).

Чітке та однозначне розуміння поняття предмета та об'єкта договору має велике практичне значення, оскільки будь-який договір є неукладеним, якщо не визначений його

предмет. У ЦК України наукові позиції щодо розмежування предмета і об'єкта договору закріплення не знайшли. У нормах ЦК України спостерігається отождоження предмета і об'єкта чи підміна цих понять. Будучи визначеними як об'єкти цивільних прав за нормами глави 12 ЦК України, речі законодавчо «трансформуються» у предмет договорів.

На нашу думку, під предметом договору зберігання на товарному складі варто розуміти саме ті послуги, які спрямовані на досягнення інтересів суб'єктів правовідносин. Оскільки зберігання на товарному складі є особливим різновидом договору зберігання, тому договір зберігання і договір зберігання на товарному складі мають спільний предмет. Отже предметом договору зберігання на товарному складі є послуга, що полягає у здійсненні корисних дій, спрямованих на прийняття, зберігання та подальше повернення зберігачем певного об'єкта.

Зобов'язання щодо надання послуг характеризуються такими ознаками (виходячи із загальноприйнятого в українській цивілістиці правового поняття послуги): при наданні послуги її результат є невід'ємним від самого процесу надання послуги; процес споживання послуги збігається в часі з процесом його виробництва; послуга не має уречевленого результату і не може існувати поза суб'єктом, який її надає; [1] корисний ефект; непомітність та невідчутність; якість, диференційованість якості послуги; ексклюзивність; неможливість збереження; невичерпність. Тому слід вважати, що для цілей цивільного обороту послуга загалом, як і посередницька діяльність, можуть бути визначені, як діяльність (що є господарською за своєю суттю та здійснюється послугонадавачем з метою отримання винагороди), структурними складовими елементами якої є окремі юридично значимі дії суб'єкта господарювання.

Зберігання на товарному складі є не лише окремим видом договору зберігання, а й спеціальним видом договору